

Wykład 3

Normalizacja

6. Normalizacja

★ TEMATYKA:

- Cel normalizacji
- Etapy normalizacji
- Związki zależności funkcyjne i nefunkcyjne
- Postacie normalne
- Diagramy zależności
- Akomodacja – przekształcanie diagramu zależności w schemat relacyjny

Opis modelu relacyjnego w notacji nawiasowej

- ★ Metoda pozwala w postaci skróconej opisać definicję schematu bazy.
- ★ W opisie najpierw podajemy nazwę relacji (tabeli) a następnie w nawiasie kolejne atrybuty. Jako pierwsze podaje się atrybuty stanowiące klucz główny jednocześnie podkreślając je.

Dla przykładu opisanego wcześniej zapis będzie miał postać:

Moduły(NazwaModułu, NrPrac)

Wykładowcy(NrPrac, Pracownik)

Oceny(NazwaModułu, NrStud, TypOceny, Ocena)

Studenci(NrStudenta, Student)

6.1. Cel normalizacji

- ★ **Normalizacja to proces upraszczania struktury bazy danych w taki sposób, aby osiągnęła ona postać optymalną.**
- ★ Normalizacja wykonuje się na etapie projektowania modelu fizycznego danych
- ★ **Dzięki normalizacji można uniknąć anomalii – błędów lub niespójności w bazie danych (w tym również redundancji).**
- ★ **Można wyróżnić 3 rodzaje anomalii:**
  - anomalie przy wstawianiu rekordu
    - dopisanie rekordu powoduje dezaktualizację innego pola,
  - anomalie przy usuwaniu rekordu
    - usunięcie wiersza powoduje usunięcie większej ilości informacji niż żeśmy zamierzali,
  - anomalie przy modyfikacji rekordu
    - zmiana jednego rekordu powoduje konieczność zmiany zapisów w innych rekordach.

Przykład

- ★ Dysponujemy bazą danych z informacjami o studentach, modułach oraz wykładowcach na uniwersytecie

Moduły						
NazwaModułu	NrPrac	Pracownik	NrStud	Student	Ocena	TypOceny
Systemy relacyjnych baz danych	244	Buczek Jan	34698	Kowalski H.	4.0	zal.
Systemy relacyjnych baz danych	244	Buczek Jan	34698	Kowalski H.	3.5	egz.
Systemy relacyjnych baz danych	244	Buczek Jan	37653	Nowak R.	3.0	zal.
Systemy relacyjnych baz danych	244	Buczek Jan	34610	Lech M.	5.0	zal.
Projektowanie relacyjnych baz danych	244	Buczek Jan	34698	Kowalski H.	3.0	zal.
Projektowanie relacyjnych baz danych	244	Buczek Jan	34698	Kowalski H.	4.0	egz.
Obiektowe bazy danych	445	Kalita Henryk	35785	Woś S.	3.5	egz.
Roproszone bazy danych	247	Wysocki Edward	34789	Janda K.	5.0	zal.

- Co będzie gdy usuniemy studenta **Wosia**? – **stracimy informację o Obiektowych bazach danych i wykładowcy Kalicie Henryku** – **anomalia przy usuwaniu**
- Co będzie gdy zmienimy wykładowcę Rozproszonych baz danych? – **musimy zmodyfikować dwa pola: NrPrac oraz Pracownik** – **anomalia przy modyfikacji**
- Co będzie gdy wpiszemy nowego studenta na moduł? – **możliwe to będzie dopiero po uzyskaniu przez niego pierwszego zaliczenia** – **anomalia przy wstawianiu**

6.2. Etapy normalizacji

1. Zebranie danych
2. Przekształcenie do pierwszej postaci normalnej (1PN)
3. Przekształcenie do drugiej postaci normalnej (2PN)
4. Przekształcenie do trzeciej postaci normalnej (3PN)

Po znormalizowaniu do 3 PN najczęściej tablice są już pozbawione **anomalii**, jeżeli nie to należy je:

- ✳ Przekształcić do postaci normalnej Boyce'a-Codd'a (BCNF)
- ✳ Przekształcić do czwartej postaci normalnej (4PN)
- ✳ Przekształcić do piątej postaci normalnej (5PN)

Proces normalizacji jest włożony. To znaczy, że każda wyższa postać normalna jest podzbiorem postaci niższej.

6.2.1 Rozkład relacji (tablic) a normalizacja

Proces przekształcania nieznormalizowanego zbioru danych w pełni znormalizowaną bazę danych nosi nazwę dekompozycji odwracalnej (rozkładu odwracalnego)

★ Cechy dekompozycji odwracalnej

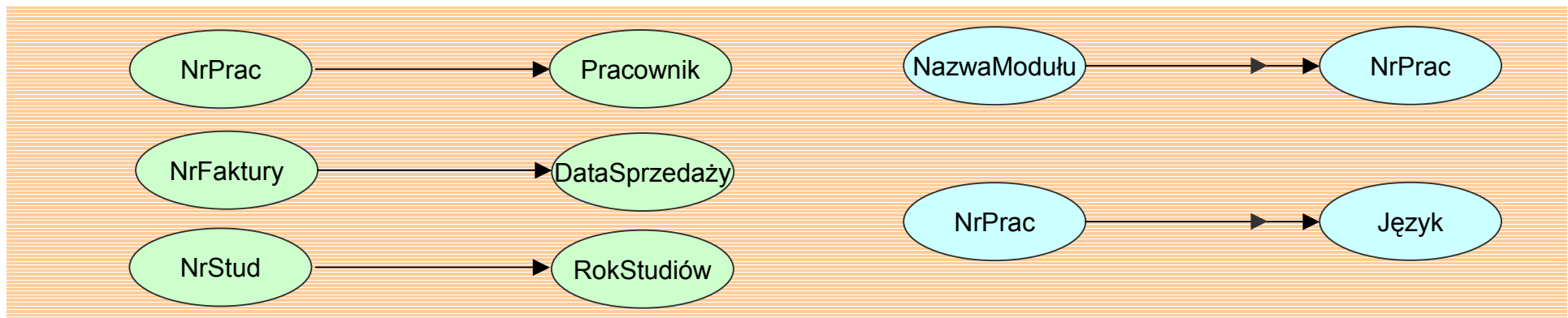
- usuwa redundancję z relacji
- można ją odwrócić przez naturalne złączenie
- powinna doprowadzić relacje do tzw. postaci normalnej
- nie powinna powodować utraty zależności istniejących w relacji pierwotnej

6.3. Zależności funkcyjne i nefunkcyjne (wielowartościowe)

- ★ Dwa elementy A i B są w związku zależności (związku determinowania), jeżeli pewne wartości elementu danych B występują zawsze z pewnymi wartościami elementu A.
- ★ Zależność funkcyjna (determinowanie) między elementami danych wskazuje kierunek związku. Jeżeli A determinuje B to związek jest od A do B nie odwrotnie

Element danych B jest **funkcyjnie zależny** od elementu danych A, jeżeli dla każdej wartości A istnieje jedna jednoznacznie określona wartość B

Element danych B jest **niefunkcyjnie zależny** od elementu danych A, jeżeli dla każdej wartości elementu danych A istnieje ograniczony zbiór wartości elementu B

- ★ 1 PN, 2 PN, 3 PN i BCNF dotyczą zależności funkcyjnych
- ★ 4 PN oraz 5 PN dotyczą zależności nefunkcyjnych

6.3.1. Zależności funkcyjne

- ★ Najważniejszy rodzaj więzów, z jakimi mamy doczynienia w modelu relacyjnym, dotyczy więzów jednoznaczności, które nazywa się również **zależnością funkcyjną**.
- ★ Nie istnieją metody pozwalające automatycznie określić zależności funkcyjne, aby to uczynić należy dokładnie przeanalizować znaczenie wszystkich atrybutów.

Filmy					
Tytuł	Rok	Długość	Typ	Producent	Gwiazda
Gwiezdne Wojny	1977	124	kolor	Fox	Carrie Fisher
Gwiezdne Wojny	1977	124	kolor	Fox	Mark Hamil
Gwiezdne Wojny	1977	124	kolor	Fox	Harrison Ford
Potężne Kaczory	1991	104	kolor	Disney	Emilio Estavez

W relacji można wyodrębnić zależności:

tytuł, rok → długość

tytuł, rok → typ

tytuł, rok → producent

Ponieważ wszystkie zależności mają po lewej stronie te same atrybuty można je zapisać:

tytuł, rok → długość, typ, producent

- ★ Zależności funkcyjne (podobnie jak inne więzy) dotyczą schematu bazy danych, a nie określonej instancji

Reguły dotyczące zależności funkcyjnych

★ Reguła przechodności

Aksjomaty Armstronga

- ★ Zbiór atrybutów określa funkcyjnie dowolny jego podzbiór (Zwrotność)

- np.: $\text{nr}, \text{nazwisko} \rightarrow \text{nazwisko}$

- ★ Jeżeli zbiór atrybutów X funkcyjnie określa zbiór atrybutów Y oraz Z jest innym zbiorem atrybutów wówczas suma zbiorów X i Z funkcyjnie określa sumę Y i Z

$$X \rightarrow Y \Rightarrow X \cup Z \rightarrow Y \cup Z$$

(Rozszerzenie)

- np.: $\text{nr} \rightarrow \text{nazwisko}$ to zachodzi również $\text{nr}, \text{data} \rightarrow \text{nazwisko}, \text{data}$

- ★ Jeżeli $X \rightarrow Y$ i $Y \rightarrow Z \Rightarrow X \rightarrow Z$

(Przechodniość)

- $X \rightarrow Y \Rightarrow X \cup Z \rightarrow Z$

- $X \rightarrow Y$ i $X \rightarrow Z \Leftrightarrow X \rightarrow Y \cup Z$

- Jeżeli $A = \{A_1, A_2 \dots A_n\}$ to $X \rightarrow A \Leftrightarrow X \rightarrow A_1 \dots X \rightarrow A_n$

Obliczanie domknięcia zbioru atrybutów

★ Bardzo często należy określić, które pojedyncze atrybuty są funkcyjnie zależne od danego zbioru atrybutów.

★ Algorytm X-domkniętości:

Krok1: $X(0) = X$, $n=0$

Krok2: Jeżeli istnieje zależność $A \rightarrow B$ oraz $A \subset X(n)$ i $B \not\subset X(n)$ to $X(n+1) = X(n) \cup B$.

W przeciwnym wypadku zakończ algorytm

Krok 3: $n=n+1$ i wróć do kroku 2.

Rozważmy relację

Należności(nazwisko, ulica, miasto, województwo, data, wielkość)

Z następującymi zależnościami funkcyjnymi:

$\text{nazwisko} \rightarrow \text{ulica, miasto, województwo}$

$\text{nazwisko, data} \rightarrow \text{wielkość}$

$\text{miasto} \rightarrow \text{województwo}$

Wykonując algorytm X-domkniętości otrzymamy:

$X(0) = \{\text{nazwisko, data}\}$

$X(1) = \{\text{nazwisko, ulica, miasto, województwo, data}\}$

$X(2) = \{\text{nazwisko, ulica, miasto, województwo, data, wielkość}\}$

$X(3) = X(2)$

6.4. Pierwsza postać normalna 1PN

Relacja (tablica) jest w pierwszej postaci normalnej (1PN) wtedy i tylko wtedy, gdy każdy atrybut niekluczowy jest funkcjonalnie zależny od klucza głównego

- ✳ Pierwsza postać normalna to warunek, że wszystkie wartości kolumn muszą być elementarne
- ✳ Elementarne znaczy w tym przypadku niepodzielne. 1 PN wymaga, żeby dla każdej pozycji wiersz-kolumna w tablicy istniała tylko jedna wartość, a nie tablica lub lista wartości.
- ✳ Jeśli w kolumnie przechowuje się całe listy wartości, wtedy trudno jest nimi operować.
- ✳ 1 PN zabrania także istnienia powtarzających się grup, nawet jeśli miałyby być one złożone z kolumn elementarnych

Przejdźcie do 1 PN – przykład

Moduły							
KP	NazwaModułu	NrPrac	Pracownik	NrStud	Student	Ocena	TypOceny
	Systemy relacyjnych baz danych	244	Buczek Jan	34698	Kowalski H.	4.0	zal.
						3.5	egz.
				34610	Lech M.	5.0	zal.
	Projektowanie relacyjnych baz danych	244	Buczek Jan	34698	Kowalski H.	3.0	zal.
						4.0	egz.
	Obiektowe bazy danych	445	Kalita Henryk	35785	Woś S.	3.5	egz.

★ Atrybuty NrStud, Student, Ocena oraz TypOceny nie są funkcyjnie zależne od klucza głównego, pozostałe są zależne. Należy więc utworzyć dwie tabele:

- jedna dla atrybutów zależnych
- drugą dla funkcyjnie niezależnych atrybutów

Moduły		
NazwaModułu	NrPrac	Pracownik

Oceny					
KP	NazwaModułu	NrStud	TypOceny	Student	Ocena
	Systemy relacyjnych baz danych	34698	zal.	Kowalski H.	4.0
	Systemy relacyjnych baz danych	34698	egz.	Kowalski H.	3.5
	Systemy relacyjnych baz danych	34610	zal.	Lech M.	5.0
	Projektowanie relacyjnych baz danych	34698	zal.	Kowalski H.	3.0
	Projektowanie relacyjnych baz danych	34698	egz.	Kowalski H.	4.0
	Obiektowe bazy danych	35785	egz.	Woś S.	3.5

Atrybuty NazwaModułu, NrStud i TypOceny utworzą klucz główny tabeli Oceny

6.5. Druga postać normalna 2PN

Relacja jest w drugiej postaci normalnej wtedy i tylko wtedy, gdy jest w 1PN i każdy atrybut niekluczowy jest w pełni funkcyjnie zależny od klucza głównego

- ★ Tablica ma drugą postać normalną, jeśli jest w 1 PN i każda kolumna nie należąca do żadnego klucza potencjalnego jest całkowicie zależna od klucza głównego.
- ★ Innymi słowy, tablice powinny przechowywać dane dotyczące tylko jednej „rzeczy” (jednostki, obiektu, zdarzenia) oraz ta „rzecz” powinna być opisywalna przez jej klucz główny.
- ★ Tablica która jest w 1PN może nie być w 2PN tylko wtedy gdy posiada klucz główny złożony bo tylko wówczas któryś z atrybutów może być identyfikowany przez część klucza.

Przejsie do 2 PN – przykład

Oceny					
KP	NazwaModułu	NrStud	TypOceny	Student	Ocena
	Systemy relacyjnych baz danych	34698	zal.	Kowalski H.	4.0
	Systemy relacyjnych baz danych	34698	egz.	Kowalski H.	3.5
	Systemy relacyjnych baz danych	34610	zal.	Lech M.	5.0
	Projektowanie relacyjnych baz danych	34698	zal.	Kowalski H.	3.0
	Projektowanie relacyjnych baz danych	34698	egz.	Kowalski H.	4.0
	Obiektowe bazy danych	35785	egz.	Woś S.	3.5

Tabela Oceny (niebieska) nie jest w 2PN gdyż pole Student nie zależy od całego klucza głównego a jedynie od atrybutu NrStud

Tabele w 2PN

Oceny				
KP	NazwaModułu	NrStud	TypOceny	Ocena
	Systemy relacyjnych baz danych	34698	zal.	4.0
	Systemy relacyjnych baz danych	34698	egz.	3.5
	Systemy relacyjnych baz danych	34610	zal.	5.0
	Projektowanie relacyjnych baz danych	34698	zal.	3.0
	Projektowanie relacyjnych baz danych	34698	egz.	4.0
	Obiektowe bazy danych	35785	egz.	3.5

Studenci	
NrStud	Student
34698	Kowalski H.
34610	Lech M.
35785	Woś S.

Moduły			
KP	NazwaModułu	NrPrac	Pracownik
	Systemy relacyjnych baz danych	244	Buczek Jan
	Projektowanie relacyjnych baz danych	244	Buczek Jan
	Obiektowe bazy danych	445	Kalita Henryk

6.6. Trzecia postać normalna 3PN

Relacja jest w trzeciej postaci normalnej wtedy i tylko wtedy, gdy jest w 2PN i każdy atrybut niekluczowy jest bezpośrednio zależny od klucza głównego.

- ★ Tablica jest w trzeciej postaci normalnej jeśli jest w 2 PN i wszystkie kolumny nie należące do żadnego klucza potencjalnego są wzajemnie niezależne.**

Przejdźcie do 3 PN – przykład

Moduły		
NazwaModułu	NrPrac	Pracownik
Systemy relacyjnych baz danych	244	Buczek Jan
Projektowanie relacyjnych baz danych	244	Buczek Jan
Obiektowe bazy danych	445	Kalita Henryk

Jedynie tabela *Moduły* nie jest w 3PN gdyż pole *Pracownik* zależy od pola *NrPrac* a nie bezpośrednio od pola *NazwaModułu*.

Należy dokonać podziału tabeli

Tabele w 3 PN

Moduły	
NazwaModułu	NrPrac
Systemy relacyjnych baz danych	244
Projektowanie relacyjnych baz danych	244
Obiektowe bazy danych	445

Wykładowcy	
NrPrac	Pracownik
244	Buczek Jan
445	Kalita Henryk

Oceny				
KP	NazwaModułu	NrStud	TypOceny	Ocena
	Systemy relacyjnych baz danych	34698	zal.	4.0
	Systemy relacyjnych baz danych	34698	egz.	3.5
	Systemy relacyjnych baz danych	34610	zal.	5.0
	Projektowanie relacyjnych baz danych	34698	zal.	3.0
	Projektowanie relacyjnych baz danych	34698	egz.	4.0
	Obiektowe bazy danych	35785	egz.	3.5

Studenci	
NrStud	Student
34698	Kowalski H.
34610	Lech M.
35785	Woś S.

Metoda Bersteina

★ Dowolną relację można przekształcić do 3PN korzystając z metody Bernsteina:

Krok 1. Przekształć każdą zależność tak aby po prawej stronie był tylko jeden atrybut.

Krok 2. Wyeliminuj powtarzające się zależności

Krok 3. Przekształć zależność tak aby żaden podzbiór atrybutów stojący po lewej stronie nie określał prawej strony zależności.

Krok 4. Połącz zależności z takimi samymi lewymi stronami

Krok 5. Znajdź klucz dla relacji pierwotnej. Jeżeli żaden z kluczy nie jest zawarty w zbiorach z kroku poprzedniego to utwórz nowy zbiór z atrybutami klucza.

Krok 6. Jeżeli jakiś nowo utworzony zbiór jest rzutem (projekcją) innego, to wyeliminuj ten zbiór

★ Rozważmy relację

Magazyn(nr, mistrz, wydział, materiał, ilość, cena)

Z następującymi zależnościami funkcyjnymi:

nr → mistrz

mistrz → wydział

mistrz, materiał → ilość

materiał → cena

Krok 1. Zależności funkcyjne spełniają wymagania

Krok 2. Brak zależności redundacyjnych

Krok 3. Lewe strony są minimalne. Żaden podzbiór atrybutów z lewej strony nie określa prawej strony

Krok 4,5 . Otrzymujemy pięć relacji

R1(nr, mistrz)

R2(mistrz, wydział)

R3(mistrz, materiał, ilość)

R4(materiał, cena)

R5(nr, materiał)

Krok 6. Żadna z otrzymanych relacji nie jest rzutem innej *nie zawiera się w niej)

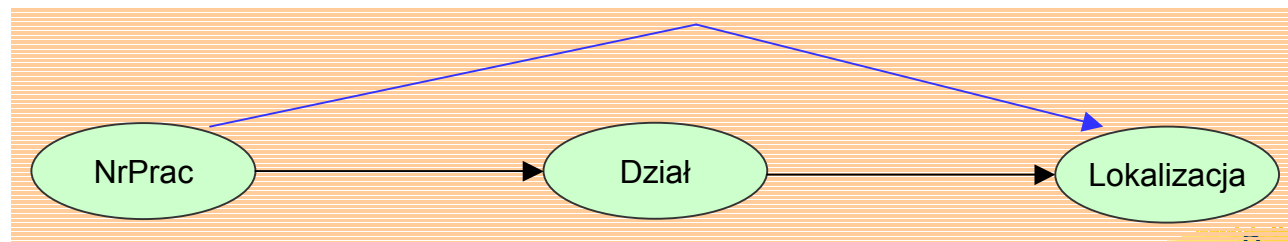
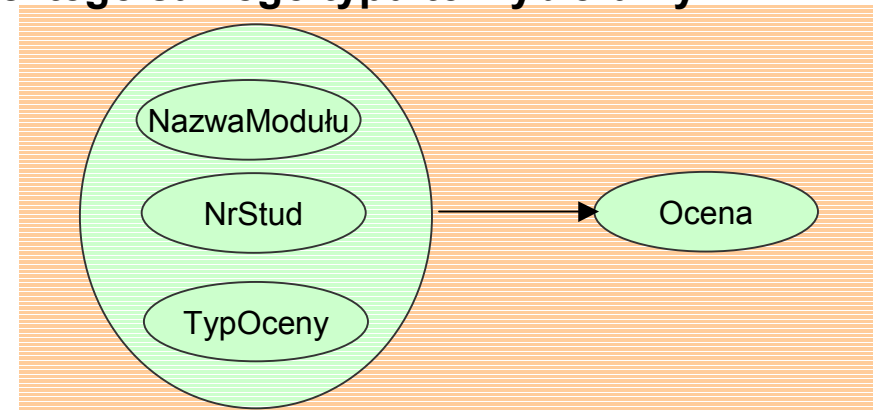
Magazyn					
Nr	Mistrz	Wydział	Materiał	Ilość	Cena
1	Malinowski	1	deski	3	80
2	Kowalski	1	parkiet	20	95
3	Malinowski	1	panele	50	35
4	Nowak	2	drzwi	1	850
5	Kowalski	1	drzwi	2	850

6.7. Diagramy zależności

- ★ **Klasyczna normalizacja** opisana jako proces rozkładu odwracalnego ma kilka wad:
  - wymaga aby zbiór danych był w pełni określony,
  - jest bardzo czasochłonna.
- ★ Alternatywą dla klasycznej normalizacji mogą być **diagramy zależności**.
- ★ **Zalety diagramów zależności:**
  - nie wymagają pełnego określenia danych
  - czytelny zapis graficzny

6.7.2. Pragmatyka rysowania diagramów zależności

- ★ Zależność między dwoma elementami danych można rysować tylko w jedną stronę (od A do B albo od B do A).
- ★ Jeżeli między elementami istnieje w jedną stronę zależność funkcyjna a w drugą niefunkcyjna to wybieramy kierunek zależności funkcyjnej.
  - Np.: w kierunku od `NrPrac` do `NazwaWydziału` jest zależność funkcyjna a w kierunku `NazwaWydziału` do `NrPrac` niefunkcyjna.
- ★ Jeżeli w obu kierunkach występują zależności tego samego typu to wybieramy kierunek, który dla nas jest wygodniejszy.
- ★ Zależności mogą być złożone – gdy złożenie kilku elementów determinuje jakiś inny element
- ★ Jeżeli A determinuje B a B determinuje C to mamy do czynienia z zależnością przechodnią. Wykrycie i usunięcie tego typu zależności jest ważnym elementem procesu normalizacji

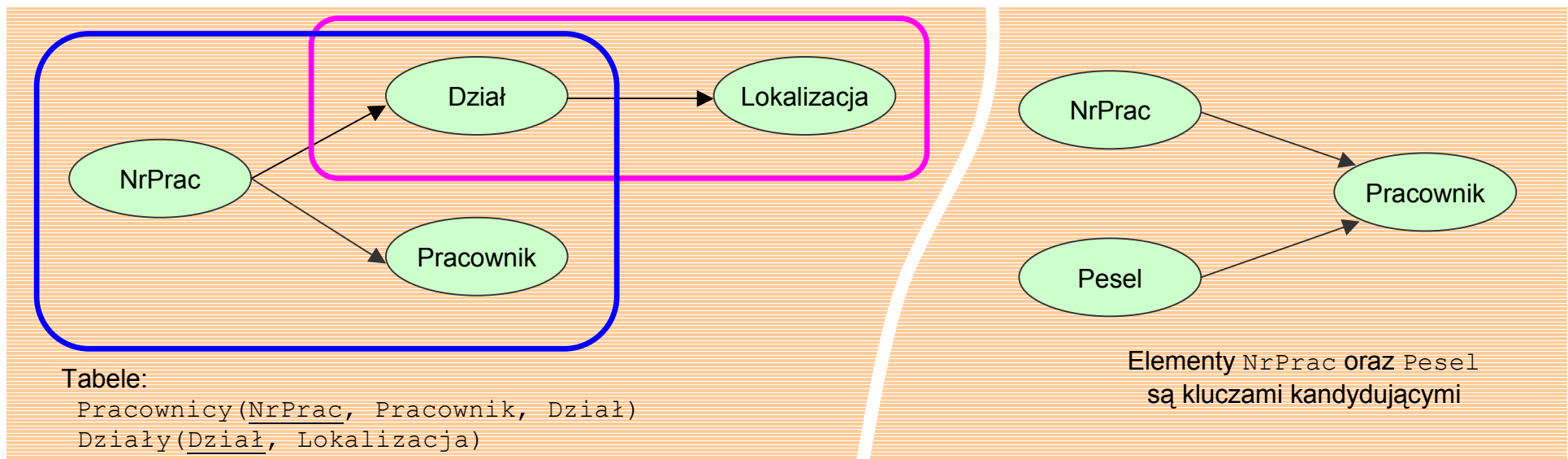

6.8 Akomodacja.

Akomodacja to proces przekształcania diagramu zależności w schemat relacyjny

Reguła Boyce'a-Codda

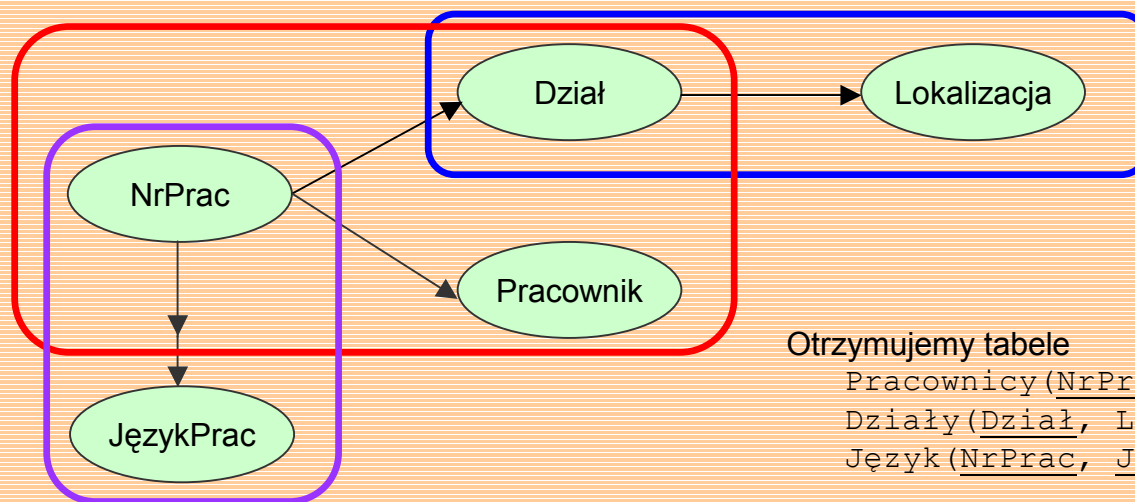
Każdy funkcyjnie determinujący element staje się kluczem kandydującym tabeli. Wszystkie bezpośrednio zależne od niego elementy danych stają się niegłównymi atrybutami tabeli

- ★ Liczba elementów determinujących (z których wychodzą strzałki) wskazuje liczbę wymaganych tabel
- ★ Element do którego wchodzi strzałka i z którego wychodzi strzałka stanowi klucz obcy

Każdy niefunkcyjnie determinujący element staje się częścią klucza głównego tabeli.

- ★ Dokładnie tworzymy klucz główny z determinującego elementu danych i zależnych elementów danych wchodzących w skład związku niefunkcyjnego

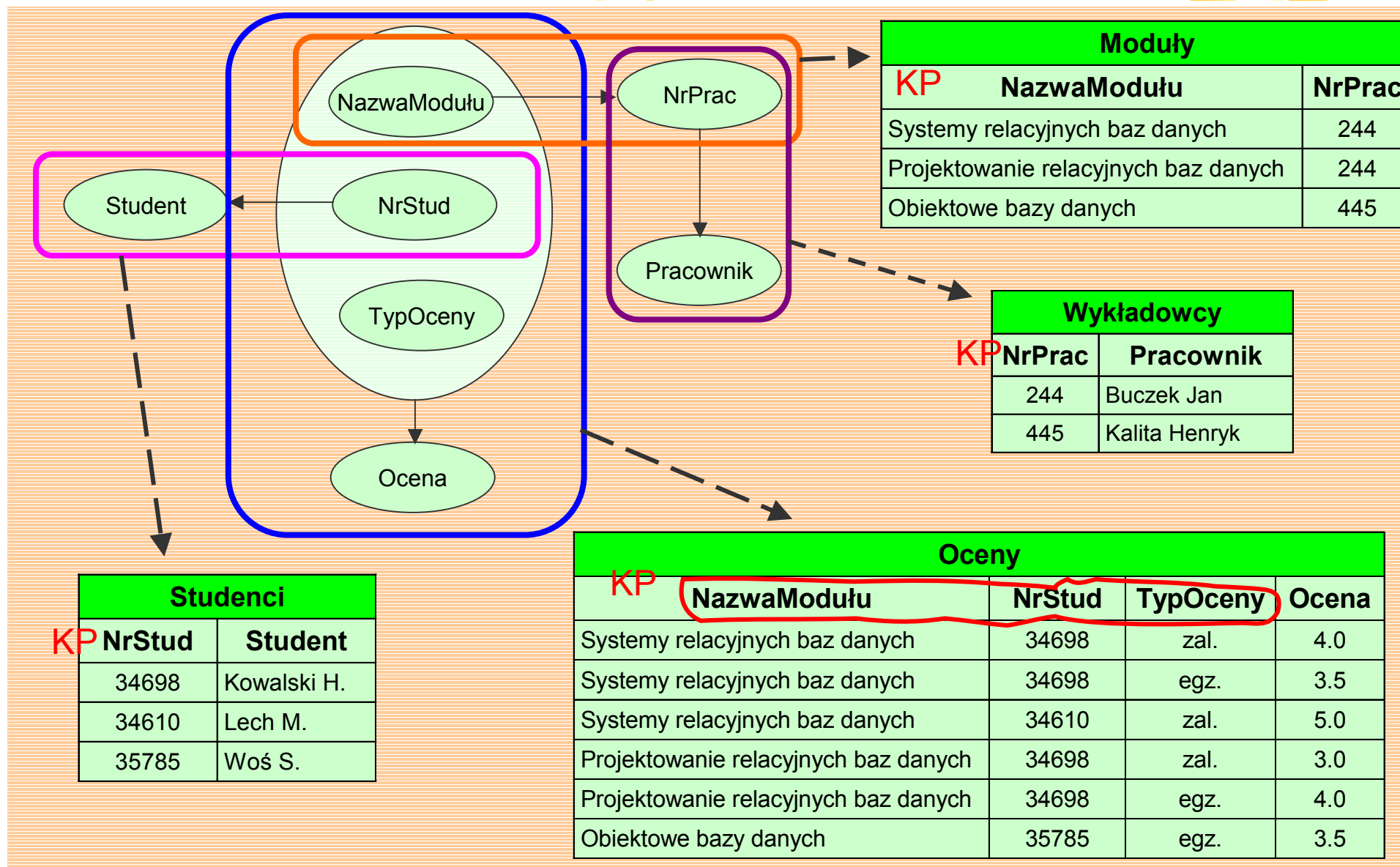
Otrzymujemy tabele

Pracownicy(NrPrac, Pracownik, Dział ...)

Działy(Dział, Lokalizacja ...)

Język(NrPrac, JęzykPrac ...)

6.9. Rysowanie diagramów zależności i postacie normalne

6.10. Postać normalna Boyce'a-Codda (BCNF)

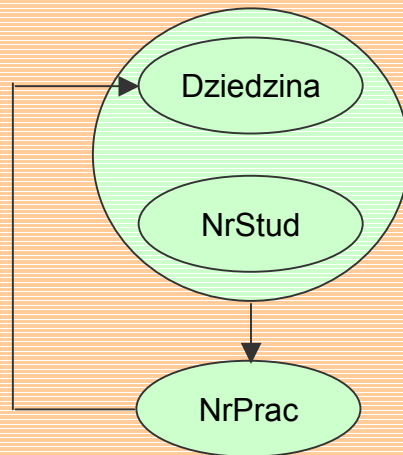
Relacja jest w postaci normalnej Boyce'a-Codda, jeśli tylko z nietrywialnych zależności wynika, że pewien nadklucz wyznacza funkcyjnie jakiś inny atrybut.

- ★ **Zależność funkcyjna nietrywialna** – zależność funkcyjna w której co najmniej jeden z atrybutów typu B znajduje się pośród atrybutów typu A
  - Np.: tytuł, rok → rok, długość
- ★ **Nadklucz** – zbiór atrybutów który zawiera klucz.

Przykład

★ Załóżmy, iż mamy zamodelować sytuację:

- każdy student może specjalizować się w kilku dziedzinach,
- student ma jednego asystenta w każdej dziedzinie,
- każda dziedzina ma kilku asystentów, ale jeden asystent doradza tylko w jednej dziedzinie,
- każdy asystent doradza kilku studentom w jednej dziedzinie.

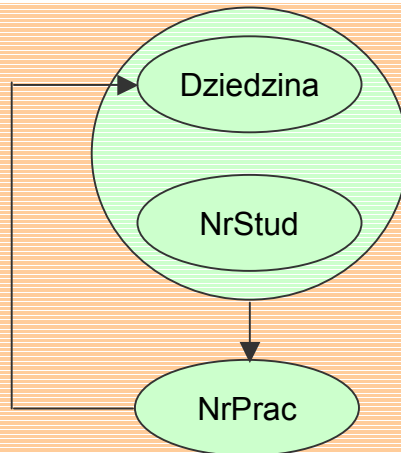

Specjalizacje (NrStud, Dzia dzina, NrPrac)

Specjalizacje		
NrStud	Dzia dzina	NrPrac
123456	Informatyka	234
234567	Systemy informacyjne	345
345678	Inżynieria oprogramowania	456

★ Przedstawiony schemat spełnia wymogi 3PN

Przykład c.d.

Specjalizacje (NrStud, Dziedzina, NrPrac)

Specjalizacje		
NrStud	Dziedzina	NrPrac
123456	Informatyka	234
234567	Systemy informacyjne	345
345678	Inżynieria oprogramowania	456

★ **Zauważmy że pomimo normalizacji do 3PN występują anomalie::**

- zmiana specjalizacji przez studenta 123456 powoduje utratę informacji o NrPrac 234,
- nie można wstawić informacji o NrPrac 789, który jest asystentem z Informatyki tak długo jak długo jakiś student nie wybierze tej specjalności,
- usunięcie studenta 345678 powoduje jednocześnie usunięcie informacji o Nr 456.

★ **Należy dokonać dekompozycji tabeli Specjalizacje:**

■ **Schemat 1**

AsystenciStudenta (NrStudenta, NrPrac)

DziedzinyAsystenta (NrPrac, Dziedzina)

■ **Schemat 2**

AsystenciStudenta (NrStudenta, Dziedzina)

DziedzinyAsystenta (NrPrac, Dziedzina)

6.11. Czwarta postać normalna (4PN)

Relacja jest w czwartej postaci normalnej, wtedy i tylko wtedy gdy z nietrywialnych zależności wielowartościowych wynika, że pewien nadklucz wyznacza jakiś inny atrybut.

- ★ **Relacja jest w 4PN, gdy zbiór atrybutów X określa wielowartościowo (niefunkcyjnie) Y to zachodzi jeden z następujących warunków:**
  - Y jest puste lub zawiera się w X ,
  - Suma zbiorów X i Y jest kompletnym zbiorem atrybutów dla danej relacji,
  - X zawiera klucz.
- ★ **Aby przejść z 3 PN do 4 PN, szukamy tabel, które zawierają dwie lub więcej niezależnych zależności wielowartościowych.**

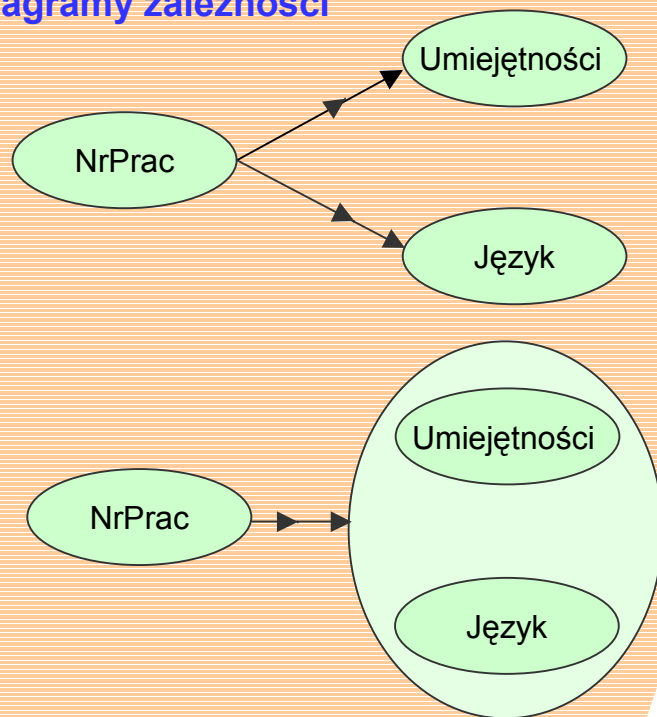
Przykład

★ Załóżmy, iż mamy przechowywać:

- informację o pracownikach,
- umiejętnościach pracowników,
- znajomości języków przez pracowników.

- Pracownik może posiadać wiele umiejętności oraz znać kilka języków (umiejętności nie są związane ze znajomością języków).

Diagramy zależności

Tabele przed i po normalizacji do 4PN

Pracownicy		
NrPrac	Umiejętność	Język
123456	Obsługa komputera	angielski
123456	Obsługa komputera	francuski
123456	Prawo jazdy	angielski
234567	Prawo jazdy	niemiecki
234567	Obsługa komputera	angielski

Umiejętności	
NrPrac	Umiejętność
123456	Obsługa komputera
123456	Prawo jazdy
234567	Prawo jazdy
234567	Obsługa komputera

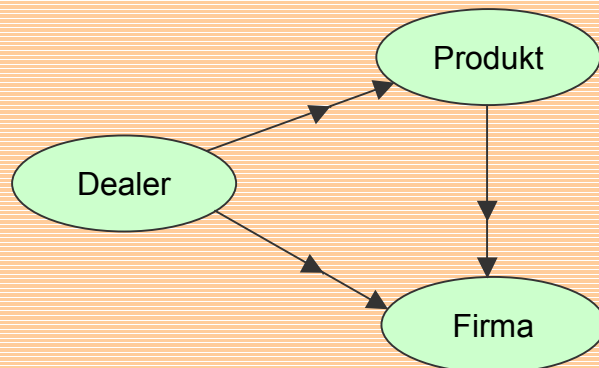
Języki	
NrPrac	Język
123456	angielski
123456	francuski
234567	niemiecki
234567	angielski

6.12. Piątą postać normalna (5PN)

Relacja jest w piątej postaci normalnej jeżeli jest w 4 PN i nie istnieje jej rozkład odwracalny na zbiór mniejszych tabel

★ Załóżmy, iż mamy przechowywać:

- informację o dealerach samochodów,
- produktach sprzedawanych przez dealerów,

PunktySprzedarzy		
Dealer	Producent	Typ
Auto Zbyt	Ford	osobowy
Auto Zbyt	Opel	dostawczy
Cztery Kółka	Ford	dostawczy
Cztery Kółka	Opel	osobowy

Dealerzy reprezentują firmy, firmy wytwarzają produkty i dealerzy sprzedają te produkty (diagram zależności). Nie można dokonać rozkładu struktury pokazanej na diagramie gdyż np.: Auto Zbyt sprzedaje samochody osobowe marki Ford i dostawcze marki Opel, a nie sprzedaje dostawczych fordów ani osobowych opeli.